8 Αυγούστου 1940

Η μάχη της Αγγλίας

Στα τέλη του Ιουνίου με αρχές του Ιουλίου του 1940, κανένας δεν πολεμούσε στην Ευρώπη. Οι Γάλλοι είχαν καταθέσει τα όπλα και οι Ιταλοί δεν είχαν, ακόμη, επιτεθεί στην Ελλάδα. Στην απέναντι ακτή της Μάγχης, το αγγλικό νησί ήταν ό,τι απέμενε ως στόχος του Χίτλερ στη Δύση. Το σχέδιο «Θαλάσσιος Λέων» προέβλεπε απόβαση των Γερμανών στην Αγγλία, έπειτα από σωστή προπαρασκευή. Η πρώτη φάση ανήκε στην αεροπορία που είχε καθήκον να εξαρθρώσει την αγγλική ΡΑΦ και να γονατίσει τις μεγαλουπόλεις. Η δεύτερη φάση περιλάμβανε την απόβαση που χρονικά, είχε τοποθετηθεί στα μέσα Σεπτεμβρίου. Οι προκαταρκτικές αναγνωριστικές επιθέσεις της Λουφτβάφε άρχισαν στις 10 Ιουλίου. Η πρώτη, σύμφωνα με το σχέδιο, αεροπορική επιδρομή είχε προγραμματιστεί για τις 5 Αυγούστου 1940. Άρχιζε η μάχη της Αγγλίας.

Η κακοκαιρία που έπληττε την Αγγλία, έγινε αιτία να μετατεθεί η έναρξη της εφαρμογής του σχεδίου «Θαλάσσιος Λέων» για τις 8 του Αυγούστου, οπότε βομβαρδίστηκαν όλα τα αγγλικά λιμάνια στη Μάγχη. Η επίθεση αποκρούστηκε με εύστοχες βολές αντιαεροπορικού, ενώ τεράστια αερόστατα εμπόδιζαν τη δράση των μαχητικών κάθετης εφόρμησης, στούκας. Τα λίγα χαρικέιν που σηκώθηκαν, έδωσαν τρομερές μάχες στον αέρα. Στις 15 Αυγούστου, 180 γερμανικά αεροπλάνα έκρυψαν τον ήλιο πάνω από την Αγγλία. Στόχος τους τα αεροδρόμια. Και πάλι σηκώθηκαν τα αγγλικά αεροπλάνα κι έδωσαν μάχες. Στις 23, σειρά είχε το Λονδίνο. Η αντιαεροπορική άμυνα έδρασε με επιτυχία αλλά γινόταν όλο και πιο φανερό πως αποτελεσματικότητα θα υπήρχε μόνον αν τα αγγλικά αεροπλάνα μπορούσαν να σηκωθούν έγκαιρα και να περιμένουν τα γερμανικά στον αέρα. Ποιος, όμως, θα τα ειδοποιούσε;

Στις 26 του Αυγούστου, οι Γερμανοί ξαναφάνηκαν πάνω από το Λονδίνο με νέα τακτική. Έρχονταν κατά κύματα από τις 9.30’ το βράδυ, βομβάρδιζαν κι έφευγαν. Η επιδρομή κράτησε ως τις 3.45’ τα ξημερώματα. Από το έδαφος, οι Άγγλοι εντόπιζαν τα εχθρικά αεροπλάνα με τεράστιους προβολείς, ενώ το αντιαεροπορικό και η ΡΑΦ ανελάμβαναν την κατάρριψη. Η επίθεση αποκρούστηκε με τεράστιες ζημιές για το Λονδίνο που ξαγρυπνούσε:

Οι κάτοικοι ξενυχτούσαν παρακολουθώντας τις αερομαχίες και πανηγυρίζοντας σε κάθε κατάρριψη. Το ραντεβού για την οριστική έκβαση της μάχης είχε αθέλητα δοθεί στις 15 Σεπτεμβρίου, μέρα που, κατά το αρχικό σχέδιο των Γερμανών, θα γινόταν η απόβαση (*βλ. 15.9.1940*
).

1570: Υπογράφεται η συνθήκη του Σεν Ζερμέν (Αγίου Γερμανού) που βάζει προσωρινό τέλος στον εμφύλιο πόλεμο ανάμεσα στους καθολικούς και διαμαρτυρόμενους, στη Γαλλία. Η νύχτα του Αγίου Βαρθολομαίου αργούσε ακόμα.

1827: Πεθαίνει ο φιλέλληνας Βρετανός πολιτικός Γεώργιος Κάνινγκ, δυο φορές υπουργός Εξωτερικών και πρωθυπουργός για τρεις μήνες. Είχε γεννηθεί στις 11 Απριλίου 1770.

1910: Ο Ελευθέριος Βενιζέλος, αν και λείπει στην Κρήτη, εκλέγεται βουλευτής, μαζί με άλλους 200 που δήλωναν «θαυμαστές του».

1918: Στον Α’ Παγκόσμιο πόλεμο, αρχίζει η μάχη της Αμιένης. Δυνάμεις των συμμάχων προχωρούν σε μέτωπο 10 μιλίων ενάντια σε 20 γερμανικές μεραρχίες και αιχμαλωτίζουν 16.000 άνδρες σε δυο ώρες.

1942: Στον Β' Παγκόσμιο πόλεμο, έξι Γερμανοί σαμποτέρ εκτελούνται στην Αμερική. Προσγειώθηκαν και συνελήφθησαν στο Λονγκ Άιλαντ, τον Ιούνιο.

1949: Συνεδριάζει για πρώτη φορά στην ιστορία το Συμβούλιο της Ευρώπης.

1963: Πραγματοποιείται η «μεγάλη ληστεία του τρένου», όταν ληστής κλέβει 2.600.000 λίρες Αγγλίας από την ταχυδρομική αμαξοστοιχία Γλασκόβης – Λονδίνου.

1974: Ο Ρίτσαρντ Νίξον ανακοινώνει στην τηλεόραση ότι πρόκειται να παραιτηθεί το μεσημέρι της 9ης Αυγούστου, εξαιτίας της συμμετοχής του στο σκάνδαλο Γουοτεργκέιτ. Είναι ο πρώτος πρόεδρος της Αμερικής που παραιτήθηκε.

1998: Βόμβα μπροστά στην αμερικανική πρεσβεία του Ναϊρόμπι σκοτώνει 257 άτομα. Κατηγορήθηκαν οι ισλαμιστές.

2005: Η Ιερά Σύνοδος κηρύσσει οριστικά έκπτωτο τον μητροπολίτη Αττικής Παντελεήμονα, ο οποίος, από τον Φεβρουάριο, βρισκόταν σε εξάμηνη αργία.

2011: Μαύρη Δευτέρα στα χρηματιστήρια όλου του κόσμου που γκρεμίζονται, στον απόηχο της για πρώτη φορά υποβάθμισης (την προηγούμενη Παρασκευή, 5 Αυγούστου) από τον οίκο αξιολόγησης Standard & Poor's της πιστοληπτικής ικανότητας των ΗΠΑ. Το κατρακύλισμα συνεχίστηκε και την επομένη, παρά την κινητοποίηση των κυβερνήσεων και το διάγγελμα του προέδρου των ΗΠΑ, Μπάρακ Ομπάμα.

2011: Σε ηλικία 87 χρόνων, πεθαίνει ο Αναστάσης Πεπονής, πρώην βουλευτής και υπουργός των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ. Συνέδεσε το όνομά του με την αξιοκρατία καθιερώνοντας τον θεσμό του ΑΣΕΠ (Ανώτατου Συμβούλιου Επιλογής Προσωπικού) για τις προσλήψεις στο Δημόσιο.

2011: Σε ηλικία 99 χρόνων, πεθαίνει η Νάνσι Γουέικ, ηρωίδα της γαλλικής αντίστασης εναντίον των Ναζί και η περισσότερο παρασημοφορεμένη κατάσκοπος του Β' Παγκοσμίου πολέμου. Οι Γερμανοί την αποκαλούσαν «λευκό ποντίκι», επειδή γνώριζαν την ύπαρξή της αλλά ποτέ δεν κατάφεραν να την συλλάβουν. Είχε γεννηθεί στις 30 Αυγούστου 1912.

Η 8η Αυγούστου στον πολιτισμό

8 Αυγούστου 1883

Ο Εμιλιάνο Ζαπάτα

Γιος μιγάδα αγρότη, ο Εμιλιάνο Ζαπάτα γεννήθηκε στις 8 Αυγούστου 1883. Το 1909, οι αγρότες τον εξέλεξαν εκπρόσωπό τους. Ο Ζαπάτα τους κάλεσε να πάρουν τα όπλα. Έδιωξαν τους ανθρώπους των τσιφλικάδων, κυρίευσαν την κλεμμένη γη και τη μοίρασαν ανάμεσά τους. Στα 1910, συντάχθηκαν με τις δυνάμεις του Φρανσίσκο Μαντέρο που μπήκε θριαμβευτής στην Πόλη του Μεξικού. Στις εκλογές, ο Μαντέρο σάρωσε. Όμως, αρνήθηκε να διατάξει την αναδιανομή της γης.

Με τη βοήθεια ενός δασκάλου, ο Ζαπάτα κατάρτισε το σχέδιο «αγιάλα» (ayala): Τα κλεμμένα εδάφη έπρεπε να επιστραφούν, τα τσιφλίκια να απαλλοτριωθούν στο τρίτο της αξίας τους και η γη των τσιφλικάδων που θα εναντιώνονταν, θα κατασχόταν. Στη συνέχεια, θα γινόταν αναδιανομή των χωραφιών. Στις 27 Νοεμβρίου 1911, δημοσίευσε τη διακήρυξή του για την αγροτική μεταρρύθμιση, δήλωσε ότι ο Μαντέρο ήταν ανίκανος να υλοποιήσει τα οράματα των αγωνιστών που τον έφεραν στην εξουσία και κήρυξε επανάσταση με σύνθημά του το θρυλικό «Tierra y Libertad» («Γη και Ελευθερία»).

Η φιγούρα του Ζαπάτα έγινε θρύλος: Μεγάλο σομπρέρο, ψυχρό βλέμμα, παχύ καμπυλωτό μουστάκι, πάντσο στον ώμο. Οι οπαδοί του περηφανεύονταν να ονομάζονται Ζαπατίστας. Χτυπούσε τα μεγάλα τσιφλίκια, έκαιγε τις επαύλεις των τσιφλικάδων, εκτελούσε τα όργανα των αφεντικών, λήστευε τους πλούσιους και μοίραζε τα χρήματα στους φτωχούς. Οι οπαδοί του εργάζονταν στα χωράφια με τα τουφέκια στους ώμους. Οπλίζονταν χτυπώντας κυβερνητικά στρατεύματα σε ενέδρες και πολεμούσαν αντάρτικα: Χτυπούσαν κι έφευγαν. Πολύ γρήγορα, μια τεράστια περιοχή του Νότου βρισκόταν κάτω από τη διοίκηση των Ζαπατίστας που πια αριθμούσαν πολλές χιλιάδες.

Ο Φρανσίσκο Μαντέρο δολοφονήθηκε τον Φεβρουάριο του 1913, με τον στρατηγό Χουέρτα να εγκαθιστά δικτατορία. Τον Ιούνιο του 1914, ανατράπηκε από τον Καράντζα. Από τον

Νότο, ο Ζαπάτα κάλεσε τον λαό να αποδεχτεί το μεταρρυθμιστικό πρόγραμμά του (σχέδιο αγιάλα), προειδοποιώντας ότι θα συνεχίσει τον αγώνα του ως την πλήρη δικαίωση.

Ο εμφύλιος ξέσπασε ανάμεσα στους οπαδούς του Καράντζα από τη μια και τους οπαδούς των Πάντσο Βίγια και Ζαπάτα από την άλλη. Αυτή τη φορά, ο Εμιλιάνο Ζαπάτα διέθετε στρατό από 25.000 πειθαρχημένους αγρότες πολεμιστές. Ήταν ο «στρατός για την απελευθέρωση του Νότου». Τον Νοέμβριο, κατέλαβε την Πόλη του Μεξικού γι' άλλη μια φορά. Οι αστοί έβλεπαν με μεγάλη τους έκπληξη τους οπλισμένους αγρότες να μοιράζουν τρόφιμα και κρασί αντί να λεηλατούν τα σπίτια των πλουσίων και να βιάζουν τις γυναίκες τους.

Ο Καράντζα ανακηρύχθηκε προσωρινός πρόεδρος ελέγχοντας το Κεντρικό Μεξικό, με τον Βίγια αυτονομημένο στον Βορρά και τον Ζαπάτα στον Νότο. Τον ίδιο καιρό, ο Εμιλιάνο Ζαπάτα στερέωνε την κρατική υπόσταση του Νότου. Δημιούργησε αγροτικές επιτροπές που ανέλαβαν να υλοποιήσουν το πρόγραμμα αναδιανομής της γης, επιβλέποντας προσωπικά τις εργασίες τους ώστε να μην υπάρξει περίπτωση μεροληψίας, ίδρυσε αγροτική τράπεζα που παρείχε χαμηλότοκα δάνεια στους αγρότες και οργάνωσε τη βιομηχανία ζάχαρης σε συνεταιριστική βάση.

Την εποχή αυτή, ένας Αμερικανός δημοσιογράφος περιόδευσε τις περιοχές που έλεγχε η κυβέρνηση και εκείνες του Νότου που ελέγχονταν από τις δυνάμεις του Ζαπάτα. Στη σειρά άρθρων που δημοσίευσε, χαρακτήρισε το κράτος του Καράντζα ζώνη αναρχίας σε αντίθεση με την περιοχή των Ζαπατίστας, για την οποία έγραψε ότι αποτελούσε «μοντέλο αληθινής κοινωνικής επανάστασης». Για τον Εμιλιάνο Ζαπάτα ήταν η δικαίωση.

Μια και δεν μπορούσε να τα βγάλει πέρα στα πεδία των μαχών, ο στρατηγός του Καράντζα που πολεμούσε τους Ζαπατίστας, προχώρησε σε άλλες πρακτικές: Ο συνταγματάρχης του, Ιησούς Γκουαγιάρντο, προσποιήθηκε ότι ήθελε να περάσει στην πλευρά του Ζαπάτα μαζί με όλο του το στράτευμα. Έστειλε σημείωμα ζητώντας του μυστική συνάντηση σε μια έπαυλη, στο Μορέλος.

Ήταν 10 Απριλίου του 1919, όταν ο Εμιλιάνο Ζαπάτα με λίγους άνδρες έφτασε στον τόπο της συνάντησης. Κρυμμένοι οπαδοί του Καράντζα του είχαν στήσει ενέδρα. Ο Εμιλιάνο Ζαπάτα, ο θρύλος του Μεξικού, έπεσε νεκρός από τις δολοφονικές σφαίρες.

1786: Ολοκληρώνεται η πρώτη ανάβαση στην κορφή του όρους Μοντ Μπλανκ (Λευκό) από τον δρ Μισέλ Γκαμπριέλ Πακάρντ και τον συνοδό του, Ζακ Μπαλμά.

1900: Αρχίζει στο Κλαμπ Λόνγκγουντ Κρίκετ στο Μπρούκλιν της Μασαχουσέτης, ο πρώτος αγώνας τένις του κυπέλλου Ντέιβις, που πήρε το όνομά του από τον Ντουάιτ Φίλεϊ Ντέιβις. Τον αγώνα κέρδισαν οι ΗΠΑ, δυο χρόνια αργότερα.

1919: Γεννιέται ο Ντίνο ντε Λαουρέντις, Ιταλός παραγωγός ταινιών. Διάσημος για τα έργα του «Πικρό ρύζι» και «Λα Στράντα», τα οποία κέρδισαν Όσκαρ καλύτερης ξένης ταινίας.

1937: Γεννιέται ο Ντάστιν Χόφμαν, Αμερικανός ηθοποιός του κινηματογράφου και του θεάτρου. Κέρδισε Όσκαρ για τις ταινίες του «Κράμερ εναντίον Κράμερ» και ο «Άνθρωπος της Βροχής», ενώ έγινε γνωστός με τις ερμηνείες του στις ταινίες «Πρωτάρης», «Το μεγάλο μικρό ανθρωπάκι», «Ο πεταλούδας» κ.ά.

2003: Πεθαίνει ο λογοτέχνης Αντώνης Σαμαράκης («Το λάθος», «Σήμα κινδύνου», «Ζητείται Ελπίς» κ.ά.). Είχε γεννηθεί στις 16 Αυγούστου του 1919.

2005: Η Παγοκρηπίδα Αϊλς, με έκταση 106 τετραγωνικά χιλιόμετρα (μεγαλύτερη από το νησί της Σαλαμίνας), μία από τις έξι αρχαίες κρηπίδες πάγου που είχαν απομείνει στον Καναδά, αποκολλάται από το νησί Έλσμιρ και μετακινείται 50 χμ. δυτικά. Το ανησυχητικό γεγονός έγινε αντιληπτό στα τέλη του 2006.

2008: Ξεκινούν με εντυπωσιακή τελετή οι Ολυμπιακοί αγώνες του Πεκίνου. Την ίδια μέρα, γνωστοποιείται ότι ο Έλληνας αθλητής των 200 μ., Τάσος Γκούσης, βρέθηκε ντοπαρισμένος.

2017: Στα 72 της χρόνια, πεθαίνει η εμβληματική τραγουδίστρια του νέου κύματος, Αρλέτα (Αριάδνη Νικολέτα Τσάπρα). Είχε γεννηθεί στις 3 Μαρτίου 1945).

2018: Με άλμα 8,25 μ. στους Πανευρωπαϊκούς του Βερολίνου, ο 20χρονος Μίλτος Τεντόγλου αναδεικνύεται πρωταθλητής Ευρώπης στο άλμα εις μήκος.

2021: Η ανδρική εθνική Ελλάδας στο πόλο κατακτά επάξια το ασημένιο μετάλλιο στους Ολυμπιακούς του Τόκιο, καθώς στον τελικό έχασε από τη Σερβία (χρυσό μετάλλιο) 13 - 10. Είναι η σπουδαιότερη διάκριση στην ιστορία του αθλήματος.